

Наш председник министарског савета, министар
иностраних дела, нека се о извршењу овога постара.

28. Октобра 1878. год.
у Београду.

М. М. ОБРЕНОВИЋ с. р.

*Председник министарског савета,
министар иностраних дела,*

Јов. Ристић с. р.

Министар унутрашњих дела,

Рад. Милојковић с. р.

Министар правде,

Д. Матић с. р.

Министар грађевина,

Р. Алимпић с. р.

*Заступник министра
просвете и црквених дела*

Министар правде,

Д. Матић с. р.

Министар финансије,

В. Јовановић с. р.

*Министар војна,
генералштабни потпуковник
почасни ађутант Његовог*

Височанства Краља,

Јов. Мишковић с. р.

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости Божијој и вољи народа

КРАЉ СРПСКИ,

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НА-
РОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ
И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

Члан 1.

Прима се међународна конвенција о светском
поштанском савезу са закључним протоколом, а исто
тако и међународна угодба о размени писама са
означеним вредностима, која су оба акта закључена у
Паризу 20 Маја 1878-е године, између Србије и тамо
именованих држава и земаља. Ова међународна акта
гласе:

I.

СВЕТСКИ ПОШТАНСКИ САВЕЗ

ЗАКЉУЧЕН ИЗМЕЂУ

Немачке, Аргентинске Републике, Аустро-Угар-
ске, Белгије, Бразилије, Данске и данских насе-
љења (колонија), Египта, Шпаније и шпанских на-
сељења, Северо-америчких сједињених држава, Фран-
цуске и француских насељења, Велике Британије
и разних енглеских насељења, Британске Индије,
Канаде, Грчке, Италије, Јапанске, Луксембурга, Мек-
сиканске, Црне Горе, Норвешке, Холандске и хо-

ландских насељена, Перуанске, Персије, Португалске и португалских насељена, Румуније, Русије, Србије, Салвадора, Шведске, Швајцарске и Турске¹.

КОНВЕНЦИЈА

Подписани пуномоћници влада горе поређаних земаља, који су се, на основу чланка 18. уговора о установљењу општег поштанског савеза, закљученог у Берну ^{27. Септембра} _(9. Октобра) 1874., састали на конгресу у Паризу, подржали су овај уговор новоме прегледу и утврдили су према томе узајмичким споразумом и под оградом ратификације следећа опредељења:

Чланак 1.

Земље, између којих је закључена ова конвенција, као и оне земље, које би доцније овој конвенцији приступиле, сачињавају под именом „Светског поштанског савеза“ једноставно поштанско земљиште за узајмичку размену кореспонденција између њихових пошта.

Чланак 2.

Опредељења ове конвенције обухватају писма, саобраћајне карте, штампане предмете сваке врсте, пословне папире и робне мустре, које се из једне земље поштанског савеза шаљу у другу коју од ових земаља. Исто тако простиру се ова опредељења, односно пренашања у границама савезног земљишта,

¹ примедба: Државе су поређане овде оним истим редом као и у оригиналу, т. ј. по латинском азбучном реду и према називу држава на француском језику.

и на размену горенаведених родова пошљања између савезних земаља с једне, и вансавезних земаља с друге стране, а то само у оним случајевима, где ово пренашање додирује најмање бар две од уговарајућих земаља.

Чланак 3.

Поштанске управе граничних се земаља или таквих, које непосредно могу бити једна с другом у свези, а да се недотакну земљишта, нити да потребују услуге које треће управе, — утврђују између себе заједничким споразумом услове пренашања њихових узајмичких пошљања на граници или од једне границе до друге.

Ако не постоје противна уговорна наређења, то се сматрају као трећа засебна земљишта и пренос на мору, који две земље непосредно врше између себе посредством пакетних или друговретних бродова, зависећих од једне од ових земаља, — на овакав пренос на мору, као и онај, који се морем или сувим врши између двеју поштанских штација једне исте земље, али са средствима зависећим од друге које земље, вршиће се по наређењима следећег чланка.

Чланак 4.

Слобода пролаза (транзитног преноса) ујамчена је на целокупном земљишту савеза.

Према овоме разне поштанске управе савеза могу слати једна другој, посредовањем једне управе или више таквих, затворене кесе (*dépêches closes*), а исто тако и отворене кореспонденције (*correspondances à de-*

convert), како кад буде захтевала потреба радње и прилике поштанске службе.

Кореспонденције, које се било у *затвореним кесама* било *отворене*, размењују између двеју савезних управа, и то посредовањем једне или више таквих управа, оптерећене су у корист сваке поједине од посредних земаља или таквих, које дају средства за пренос, следећим транзитним трошковима:

1°. За пренос на сувој земљи 2 франка (10 гроша чарш.) на сваки килограм писама или саобраћајних карата, а 25 сантима (50 пара чарш.) на сваки килограм осталих родова поштиљања (штампаних ствари, робних мустара и т. д.)

2°. За пренос на мору, 15 франака (75 гроша чарш.) на сваки килограм писама, а 1 франак (5 гроша чарш.) на килограм осталих родова поштиљања.

Међутим овде има важити и ово што следује:

1°. Свуда, гдегод је овај транзитан пренос и сада већ бесплатан или се врши под користнијим условима, ово ће и у напредак остати у важности, изузимајући случај предвиђен у ниже следећем одељку 3.

2°. Свуда, гдегод су трошкови преноса на мору били досада утврђени на 6 франака и 50 сантима (32 гр. 20 пара чарш.) на килограм писама или саобраћајних карата, сведени су ови трошкови на 5 франака (25 гроша чарш.).

3°. Сваки пренос на мору, који непревазилази 300 морских миља, бесплатан је, ако интересована управа има већ право на сувоземну транзитну таксу за поштиљања, која се служи овим правцем; у противноме случају има се за такви пренос на мору

плаћати трошак, и то 2 франка на килограм писама или саобраћајних карата, а 25 сантима на килограм осталих родова поштиљања.

4°. У случају, када пренос на мору врше две или више управа, трошак укупног преноса не може превазићи 15 франака на килограм писама или саобраћајних карата и 1 франак на килограм осталих родова поштиљања; у оваковом случају ови се трошкови деле између дотичних управа по размеру дужине пута, но без повреде разних угодаба, које постоје између интересованих страна.

5°. Изложени у овоме чланку трошкови не односе се на пренос са поштанским средствима страних вансавезних држава, нити пак на преносе у границама самога савеза, али са ванредним средствима, која је буди која управа специјално увела на их о своме трошку издржава, а то у интересу или на захтевање друге које управе или више таквих. Услови ових двеју категорија преноса утврђују се произвољно између интересованих управа.

Трошкови транзитног преноса падају на терет управе оне земље, из које поштиљања полазе.

Главни прорачун ових трошкова врши се на основу података, важених за рок од две године дана, а пронађених у течају једнога месеца, који ће се означити у правилима службе предвиђеним у ниже следећем чланку 14.

Од ових транзитних трошкова, како на копном тако и на мору, ослобођавају се све кореспонденције поштанских управа између себе, а поред овога и даље одправљени или погрешно упућени предмети, непре-

дате и одбачене кореспонденције (rebuts), рецензии пријема, упутнице или објаве о издавању упутница, и у опште сви документи, који се односе на службу поштанску.

Чланак 5.

Таксе за пренос поштанских пошљања на целокупном земљишту савеза, разумевајући овде и разношење у стан примаочев у овим земљама савеза, где ова служба разношења постоји или би се временом увела, — утврђене су као што слеђује:

1°. За плаћена писма 25 сантима (50 пара чарш.), а за неплаћена писма 50 сантима (100 пара чарш.), и то за свако писмо и сваку тежину до 15 грама или разломак ових 15 грама.

2°. За саобраћајне карте, по 10 сантима (20 пара чарш.) за сваку такову карту.

3°. За штампане предмете сваке врсте, пословне папире и робне мустре по 5 сантима (10 пара чарш.) за сваки поједини предмет или пакет свакодевен засебном адресом, и то за сваки 50 грама тежине или разломак ових 50 грама, но само под тим условом, ако такав предмет или пакет несадржава никакво писмо или рукописну белешку, која има значај личне и оновремене кореспонденције, и ако је завој такав, да се садржај лако прегледати може.

Такса пословних папира не може бити нижа од 25 сантима (50 пара чарш.) на свако поједино такво пошљање, а такса за свако поједино пошљање робних мустара не може бити нижа од 10 сантима (20 пара чарш.).

Поред више наведених такса и минималних таксалних износа може се још наплаћивати:

1°. За свако пошљање, које је подчињено трошковима морског трансита од 15 франака на килограм писама или саобраћајних карата, и од 1 франка на килограм осталих родова пошљања, — може се наплатити још накнадна такса, која не може превазићи 25 сантима на писмо од прости тежине (до 15 грама), 5 сантима за сваку саобраћајну карту и по 5 сантима на сваки 50 грама или разломак ове тежине за остале родове пошљања. Исто тако може се по приликама целисходности наплаћивати још накнадна такса до највише 10 сантима за сваку јединичну тежину писама, која су подвргнута трошковима морског трансита од 5 франака на килограм.

2°. За свако пошљање, које се преноси средствима вансавезних држава, или и у самоме кругу савеза ванредним средствима, која причињавају засебне трошкове, може се наплаћивати неки вишак таксе, и то у сразмерици према овим трошковима.

У случају кад су кореспонденције сваке врсте недовољно плаћене (франковане), наплаћује се накнадно од примаоца двогуби износ недостајуће таксе.

Поштом се неће одправљати:

1°. Никакви предмети (с изузетком писама), који нису бар почастно плаћени или који неиспуњавају горе разложене услове, под којима се може на њих применити спуштена такса.

2°. Пошљања такове природе, да могу попрљати или искварити остале кореспонденције.

3°. Пакети робних мустара, које имају продајне вредности, као ни они, којих тежина прелази 250 грама, или којих запремина превазилази 20 санти-

метара у дужини, 10 сантиметара у ширини и 5 сантиметара у висини (дебљини).

4°. Пакети пословних папира и штампаних ствари сваке врсте, којих тежина прелази 2 килограма.

Чланак 6.

Предмети означени у чланку 5. могу се одправљати и као препоручени.

За свако препоручено пошљање има платити пошилач:

1°. Обичну таксу плаћеног пошљања на сваки предмет према природи његовој.

2°. Стално утврђену таксу за препоруку, која не сме бити већа од 25 сантима у државама европским, а 50 сантима у осталим земљама, рачунајући овде и бесплатно издавање реценса пријема пошилачу.

Пошилач препорученог предмета може добити и потврђење пријема (повратни реценс), кад унапред плати утврђену таксу, која не сме бити већа од 25 сантима.

У случају губитка препорученог пошљања, ако ово није причињено неодклонимом вишом силом (*force majeure*), има се платити накнада од 50 франака (250 гроша чарш.) пошилачу или на захтевање овога примаоцу, а плаћање ове накнаде напће на терет оној управи, на чијем се земљишту или морекој преносној служби губитак десио, то јест предмету траг изгубљен.

По изузетку је дозвољено оним ваневропским зем-

љама, којих је законодавство засада јошт противно начелу одговорности, да одложе примену овог наређења о накнади докде, догод недобију путем законотворним овлашћење, да се овом наређењу могу подчинити. По до тога времена остале управе савеза нису обавезане, да за она препоручена пошљања, која из ових земаља долазе, или која за тамо гласе, плаћају накнаду у случају губитка на своме земљишту.

Ако би било немогућно да се дозна, на чијем се земљишту или преносном средству губитак догдио, онда накнаду плаћају по пола обе кореспондујуће управе, то јест, половину она управа, одкуда је предмет пошао, а половину она управа, за коју пошљање гласи.

Плаћање ове накнаде има се извршити у могућно најкраћем року, а најдаље у року једне године, рачунајући од дана поднесене рекламације (подигнуте тражбине).

Свака рекламација застарава, ако није поднесена у року једне године, рачунајући од дана, кога је препоручен предмет предат пошти на одправљање.

Чланак 7.

Оне савезне земље, које немају систем франка као монетну јединицу, изразиће утврђене у чланку 5. и 6. таксе у равној вредности свога земаљскога новца. Ове земље имају право да заокруже и изравнају постојеће разломке саобразно табlici, налазећој се у правилима службе, о којима је реч у чланку 14. ове конвенције.

Чланак 8.

Плаћање (франковање) сваког пошљања буди какове природе, може се вршити само поштанским маркама, које у полазној земљи важе за кореспонденцију приватних лица.

Само званична преписка, коју по служби поштанској воде између себе поштанске управе, изузете су од ове обвезе и одправљају се безилатно.

Чланак 9.

Свака управа задржава у целости, а у своју корист, све суме, које буде наплатила по гласу предидући чланака 5, 6, 7 и 8.

Према овоме неће се о овим наплаћеним сумама водити никакав прорачун између разних савезних управа.

Како у полазној земљи, тако исто и у оној, за куда пошљања гласе, немогу се за писма нити за остала поштанска пошљања, наплаћивати од пошљача или примаоца никакве друге таксе, сем оних, које су обележене у преднаведеним чланцима ове конвенције.

Чланак 10.

У кругу савеза немогу се наплаћивати никакве накнадне таксе на име даљег одправљања поштанских пошљања у унутрашњости савеза.

Чланак 11.

Забрањено је публици да даје пошти на одправљање :

1. Писма или пакете, који садржавају златне или сребрне ствари, кован новац, адијаре или скупоцене ствари;

2. Буди кога рода пошљања, садржавајућа онакове предмете, који подлеже царинској наплати (бу-мручини).

У случају да једна савезна управа преда другој којој савезној управи какво пошљање, које не би било саобразно овим ограничавајућим наређењима, то ће ова друга управа поступити са оваковим пошљањима према земаљским законским наређењима или службеним прописима.

Поред овога остављено је право владама свију савезних земаља, да на своме земљишту неизврше одправљање или раздавање оних предмета, који уживају повластицу смањене таксе, по који неодговарају законима, наређењима и прописима, којима се опредељавају услови њиховог објављивања и растуривања по земљи; исто тако имају право да спрече одправљање и раздавање кореспонденција буди кога рода, који на уочљив начин имају записке и надписе, забрањене законским или службеним наређењима, која у дотичној земљи важе.

Чланак 12.

Савезне поштанске управе, које имају сношаје са вансавезним земљама, дозвољавају свима осталим управама, да се могу користити овим сношајима ради размене кореспонденција са поменутиим земљама.

Кореспонденције, које се *отворено* размењују између једне савезне и једне вансавезне земље, и то

посредовањем још друге које од савезних земаља, управљају се односно њиховога преноса изван савезних граница по конвенцијама, угодбама или посебним опредељењима, којима су уређени поштански одношаји између ове последње (посредујуће) земље с једне, и дотичне вансавезне земље с друге стране.

Таксе, које се имају применити на овакове кореспонденције, састављене су из два засебна дела, на име:

1. Из савезних такса, утврђених чланцима 5, 6 и 7 ове конвенције;

2. Из таксе, која се наплаћује за пренос изван граница савеза.

Таксе под 1. припадају:

а, За кореспонденције произлазеће из савеза, а гласеће за вансавезне земље, припадају кад су плаћене пошлукујућој управи, а кад су неплаћене, припадају размењујућој управи (т. ј. оној управи савеза, која има непосредне поштанске сношаје са вансавезним земаљама).

б, За кореспонденције долазеће из вансавезних земаља, а гласеће за савез, таксе ове припадају размењујућој савезној управи, кад су пошљања плаћена, а кад су неплаћена, онда припадају оној савезној управи, за коју пошљања гласе.

Таксе под 2, (т. ј. вансавезне), дају се у свима случајевима размењујућој савезној управи.

Односно транзитних трошкова у кругу савеза, кореспонденције, долазеће из вансавезних земаља или гласеће за ове земље, изједначене су са кореспонденцијама из савезне земље или за савезну земљу,

која обдржава сношаје са дотичном вансавезном земљом, сем ако ови сношаји неусловљавају обвезно или попустно плаћање (франковање), у коме случају помнута савезна земља има право на сувоземне транзитне таксе, које су утврђене чланком 4. ове конвенције.

Главни прорачун о таксама, које се наплаћују за пренос изван савезних граница, склапа се на основу података, који се изналазе и опредељавају у оном истом времену, када то према наређењима чланка 4. бива и за изналазак и опредељавање транзитних трошкова и у самоме савезу.

Што се тиче кореспонденција, које се у *затвореним кесама* размењују између једне савезне и једне вансавезне земље, и то посредовањем друге које од савезних земаља, — транзитан је пренос подчињен:

1. У кругу савеза трошковима, утврђеним чланком 4. ове конвенције;

2. Изван граница савеза овај је пренос подчињен условима, који су постављени посебним угодбама, које су између интересованих управа закључене или које буду доцније закључене.

Чланак 13.

Видови поштанске службе о *писмима са означеном вредности и о поштанским униутицама*, уређују се посебним угодбама између разних савезних земаља или извесног броја (*groupes*) ових земаља.

Чланак 14.

Поштанске управе, које сачињавају савез, надлежне су, да заједничким споразумом утврде пра-

вила службе о начину вршења ове конвенције, у којима ће се правилима одредити све мере службеног реда, као и све појединости, које се за нужне сматрају.

Поред овога разне управе могу закључавати између себе угодбе, које су им нужне односно питања, која се не дотичу целокупности савеза, но само тако, ако ове угодбе не наносе вреда овој конвенцији.

У осталом дозвољено је интересованим управама, да се могу узајмички сагласити о усвојењу нижих такса у рејону до 30 километара растојања, а исто тако и о условима одправљања писама са ванредним средствима (*par exprès*), као и о размени саобраћајних карата са плаћеним одговорима. У овом последњем случају, враћање ових одговора биће у полазној земљи ослобођено од транситних трошкова, утврђених последњим ставом чланка 4. ове конвенције.

Чланак 15.

Овом конвенцијом неограничава се нити се измењује поштанско законодавство сваке поједине земље, у колико ово није већ учињено одређењима, која се у овој конвенцији налазе.

Конвенција ова нестешњава право уговарајућим странама, да у цели бољитка поштанских одношаја одрже у важности своје уговоре или нове да закључе, као и да за даље одрже савезе у тешњем кругу, или да овакове у напредак склопе.

Чланак 16.

Под именом „*међународног надлежатељства светског поштанског савеза*“ задржава се и у напредак

установа централне једне канцеларије, која врши свој позив под високим надзором управе швајцарских пошта, а која се издржава о трошку свију управа савеза.

Овоме ће надлежатељству бити и у напредак у задатку, да прибירה, доводи у ред, објављује и разшиље свакога рода обавештења, која се тичу међународне поштанске радње; даље, да на захтевање тичућих се страна даје своје мишљење у спорним питањима, да обавља захтеве о изменама конгресних аката, да обзнањује усвојене измене и у опште, да се бави сваким промишљавањем и свима пословима, који би му пали у део у интересу поштанског савеза.

Чланак 17.

У случају несагласности између двојице чланова савеза, или између више таквих односно тумачења и разумевања ове конвенције, спорно питање расправља се изборним судом. У оваковом случају свака у спору стојећа управа бира другог ког члана савеза, који у предмету није непосредно интересован.

Изборни суд решава са апсолутном већином гласова. —

У случају равне поделе гласова, изборни судије бирају поради коначног прекидања спора још другу једну од управа, која такође није интересована у спору.

Чланак 18.

Земље, које досад још нису приступиле овој конвенцији, примају се у савез на њихово захтевање.

Ово се приступање јавља дипломатским путем влади швајцарског савеза, а ова ставља то на знање свима земљама савеза.

Ово приступање доноси собом пуноправно усвајање свију опредељења ове конвенције, као и учествовање у свима користима, које конвенција даје.

Влади швајцарског савеза припада право, да узајамним споразумом са интересованом земљом определи део прилагања ове земље у трошкове око издржања међународног надлежатељства, и ако би томе имало места, да утврди таксе, које дотична приступајућа управа има наплаћивати према наређењима чланка 7. ове конвенције.

Чланак 19.

Конгрески скупови, састављени из пуномоћника уговарајућих држава, или просте административне конференције, како кад, према важности решавати се имајућих питања, — сазивају се, кад то буду захтевале или одобриле у најмању руку две трећине влада или управа, како у ком случају.

Но свакојачко мора се држати бар један конгрес у најдаљем року од 5 година дана.

Сваку земљу може представљати један одасланик или више таквих, а може је представљати одасланик и друге које земље. Но одасланик или одасланици једне земље немогу представљати више од две земље, рачунајући овде и представљање своје сопствене земље.

У већању свака земља има само по један глас.

Сваки конгрес одређује место, где се идући конгрес има састати.

Место састанка обичних конференција одређују управе на предлог међународног надлежатељства.

Чланак 20.

У времену од једнога конгреса до првог идућег, свака поштанска управа буди које савезне земље има право, да посредовањем међународног надлежатељства подноси свима осталим управама предлоге, односеће се на наређења и правце, који за савез важе. Но да би предлози ови могли постати извршним, они морају за се придобити:

1°. Једногласност свију управа, кад се то тиче измене наређења, која се налазе у чланцима 2, 3, 4, 5, 6 и 9;

2°. Две трећине гласова, кад се предлажу измене свију осталих наређења конвенције с изузетком оних, која се садрже у чланцима 2, 3, 4, 5, 6 и 9.

3°. Проста већина гласова, кад је у питању тумачење наређења конвенције, изузимајући случај спора, који је предвиђен чланком 17. ове конвенције.

У случајевима под 1. и 2. освештавају се пуноважећа закључења дипломатском изјавом, коју ће влада швајцарског савеза обавити и владама свију уговарајућих земаља разаслати; — а у случајевима под 3. дотична закључења ступају у живот објавом међународног надлежатељства, упућеном свима управама савеза.

Чланак 21.

За примену чланака 16, 19 и 20. ове конвенције, сматрају се као засебне земље или засебне управе, како у ком случају:

1. Царство британске Индије;
2. Канада;
3. Укупност свију данских насељења;
4. Укупност свију шпанских насељења;
5. Укупност свију француских насељења;
6. Укупност свију холандских насељења;
7. Укупност свију португалских насељења.

Чланак 22.

Ова конвенција ступиће у живот 20. Марта (1. Априла по новом) 1879-е године и остаће у важности на неопредељено време; по свака уговарајућа страна има право, да изађе из савеза, а то ће имати да учини објавом, коју ће њена влада на једну годину дана у напред доставити влади швајцарског савеза.

Чланак 23.

Од дана ступања у живот ове конвенције престају важити наређења свију уговора, конвенција, угодаба и других аката, закључених у прошлом времену између разних земаља и управа, по само у онолико, у колико се ова наређења не би могла довести у склад са наређењима ове конвенције, а без уштрба права, која су резервисана чланком 15.

Ова ће се конвенција ратификовати што је могуће пре. Акта ратификације биће измењана у Паризу.

Ради силе и важности, пуномоћници горе поређаних земаља подписали су ову конвенцију у Паризу, двадесетог Маја (првог Јуна по новом) године хиљаду осам сто седамдесет осме.

Долазе подписи: Србије, Немачке, Аргентинске републике, Аустро-Угарске, Белгије, Бразилије, Данске и данских насељења, Египта, Шпаније и шпанских насељења, Северо-Америчких сједињених држава, Француске и француских насељења, Велике Британије и разних енглеских насељења, Британске Индије, Канаде, Грчке, Италије, Јапанске, Луксембурга, Мексиканске, Црне Горе, Норвешке, Холандске и Холандских насељења, Перуанске, Португалске и португалских насељења, Румуније, Русије, Салвадора, Шведске, Швајцарске и Турске.

ЗАКЉУЧНИ ПРОТОКОЛ.

Подписани пуномоћници влада оних земаља, које су подписале данас Париску конвенцију, сагласили су се на ово што следује:

I. Како Персија, која је члан савеза, није била заступљена, то се зато опет прима, да може доцније подписати конвенцију, и овај свој пристапак она ће освештати дипломатским актом са швајцарском владом, а то се има учинити пре 20. Марта (1. Априла по новом) године 1879-те.

II. Вансавезне земље, које су одложиле свој пристапак, или које се о своме пристапку нису још изразиле, ступиће у савез, кад испуне услове предвиђене у чланку 18. конвенције.

III. У случају да буди која од уговарајућих страна нератификује ову конвенцију, то ће ова ипак важити за уговарајуће стране.

IV. Разна енглеска насељена (осим британске Индије и Канаде), која учествују у конвенцији, јесу:

Сејлан (Џејлон) Страјт-Сетлмен (Straits Settlements) Лабоан, Хонг-Конг, Морис са свима својим припадцима, бермудска острва, Енглеска Гујана, Јамајка и Трините (Тринидад).

Тога ради подписани пуномоћници саставили су овај закључни протокол, који ће имати исту силу и исту вредност, као и кад би наређења, која садр-

жава, била уврштена у самој конвенцији, и подписали су га у једном примерку, који ће остати да се чува у архиви француске владе, а од којег ће се свакој страни дати по једна копија.

У Паризу, 20. Маја (1 Јуна по новом) 1878.

Долазе подписи: Србије, Немачке, Аргентинске републике, Аустро-Угарске, Белгије, Бразилије, Данске и данских насељена, Египта, Шпаније и шпанских насељена, Северо-Америчких сједињених држава, Француске и француских насељена, Велике Британије и разних енглеских насељена, Британске Индије, Канаде, Грчке, Италије, Јапанске, Луксембурга, Мексиканске, Црне Горе, Норвешке, Холандске и холандских насељена, Перуанске, Португалске и португалских насељена, Румуније, Русије, Салвадора, Шведске, Швајцарске и Туреке.

II.

УГОДБА (ARRANGEMENT)

ОДНОСИО РАЗМЕНЕ ПИСАМА СА ОЗНАЧЕНОМ ВРЕДНОСТИ

ЗАКЉУЧЕНА ИЗМЕЂУ

Немачке, Аустро-Угарске, Белгије, Данске и данских насељена, Египта, Француске и француских насељена, Италије, Луксембурга, Норвешке, Холандске, Португалске и португалских насељена, Румуније, Русије, Србије, Шведске и Швајцарске.

На основу чланка 13. конвенције, закључене у Паризу 20 Маја (1 Јуна по новом) 1878-е године, поради ревизије основног уговора о општем поштанском савезу, потписани пуномоћници горе поређаних земаља утврдили су заједничким споразумом, а под оградом ратификације, следећу угодбу:

Чланак 1.

Из сваке од горе поређаних земаља могу се слати у ма коју од истих земаља писма, садржавајућа папирне вредности, и то са обезбеђењем означене суме вредности.

Свака од уговарајућих управа има право, да за своје одношаје одреди једну највишу суму (*maximum*), која у никојем случају не може бити нижа од 5000 франака за садржај појединога писма; а према овоме разуме се, да оне управе, које посредују у преносу

овакових пошљања, одговарају само до највише суме, какову је која управа усвојила.

Чланак 2.

1°. Слобода пролаза (транзитног преноса) ујамчена је на земљиништу сваке од приступивших овој угодби земаља, и одговорност управа, које учествују у овоме преносу, креће се у границама, које су обележене ниже следећим чланком 8.

Ово исто важи и односно преноса на мору, који су пренос извршиле и осигурале управе земаља приступивших овој угодби, ако су то јест ове земље у опште у положају, да за шилуће се вредности приме на себе одговорност на пакетним или другим каквим бродовима, на којима пренос врше.

2°. Ако управа, која што шаље и управа којој се шаље, нису другче између себе утврдиле, то се онда одривљање овакових означених вредности врши између неграничењих се земаља *отворено*, и то оним истим правцем, којим иду и остале обичне кореспонденције.

3°. Размена писама са означеном вредности, а вршена између двеју земаља у редовним њиховим сношајима посредовањем једне или више земаља, које нису приступиле овој угодби, као и размена, која се врши путем морскога преноса, који не прима на себе никакову одговорност, — подчињена је (т. ј. размена) усвајању посебних мера, које се имају утврдити између полазне земље и земље, куда се што шаље; а овакове се мере имају утврдити и односно употребе обилазних праваца (*voies détournées*), као и односно одривљања у затвореним кесема и т. п.

Чланак 3.

1°. Трошкови трансита, утврђени чланком 4. конвенције од 20 Маја (1 Јуна по новом) 1878-е године, имају се измиривати оним управама, које учествују у посредујућем преносу, било то у *затвореним кесама* или *отворено*.

2°. Мимо ових транзитних трошкова има она управа, којој је пошљање на одправљање предато, да плати на име обезбеђења оној управи, за коју пошљање гласи, а у датом случају и свакој од оних управа, које са подпуном одговорношћу учествују у сувоземном транзитном преносу, — таксу од 5 сантима (10 пара чарш.) на сваку означену суму вредности од 200 франака (1000 гроша чарш.) или на разломак ове суме.

3°. Сем овога, ако пошљања имају да издрже пренос на мору или више таквих, који према чланку 3. и 4. конвенције од 20 Маја 1878 имају право на посебну накнаду, а који су у положају да се могу подврћи одговорности оних управа, које пренос врше или га осигуравају, — то онда свакој од дотичних управа припада у име обезбеђења на морскоме путу по 10 сантима за сваки 200 франака означене вредности или разломак ове суме.

Чланак 4.

1°. Такса писама са означеном вредности мора се платити унапред, и ова се такса састоји:

а, Из такса, које се наплаћују за препоручено

писмо од исте тежине и гласеће за исту земљу, — ове таксе остају у целости оној управи, која шаље;

б, из награде за обезбеђење вредности, која награда за непосредно граничење се земље или такове, које су везане између себе непосредном морском службом, износи 10 сантима (20 пара чарш.); за све пак остале земље 25 сантима (50 пара чарш.) имајући, ако томе има места, додати овде још и награду за обезбеђење на мору, о коме је реч у последњем одељку предидућег чланка.

Но по мерилу оправдане целисходности, свака од уговарајућих страна може из обзира на прилике свога монетног система а и због других оправданих основа, — наплаћивати и другу какову таксу, која одступа од такса напред разложених; али овакова такса неможе у никојем случају прећи $\frac{1}{4}$ на сто означене вредности.

2°. Пошљач писма са означеном вредности добија при предаји потврђење пријема (рецепис), и ово му се има дати бесплатно.

3°. Изузимајући случај *даљег одправљања* (пошљања предмета за трагом примаочевим изван места означеног у адреси), о чему је реч у одељку 2. ниже следећег чланка 7.; — не могу се за писма са означеном вредности наплаћивати накнадно од примаоца никакве друге поштанске таксе, сем таксе за достављање у примаочев стан, где таква установа постоји.

Чланак 5.

1°. Пошљач писма са означеном вредности може на захтевање своје добити од примаоца и потврђење

пријема, а то саобразно условима, који су односно препоручених предмета утврђени чланком 6. конвенције од 20. Маја (1. Јуна по новом) 1878. године.

2° Суме наплаћене за овакове повратне реченице, припадају у целости оној управи, којој је пошилање на одправљање предато.

Чланак 6.

Забрањено је неистинито означавање већих вредности, него што их дотично писмо доиста садржава.

Чланак 7.

1. Писма са означеним вредностима, која се због промене места пребивања примаачевог шаљу трагом његовим, и то у границама оне исте земље, за коју пошилања гласе, — не подлеже никаквом плаћању накнадних такса.

2° У случају кад се овакова писма шаљу трагом примаачевим у другу коју од савезних земаља, онда се таксе за обезбеђење, утврђене 2. и 3. одељком чланка 3. ове угодбе, имају наплаћивати од примаоца, и то за рачун сваке од оних управа, које су посредовале у овом новом преносу.

3° Одправљање за трагом примаачевим, које бива услед погрешног упућивања или услед искључења таквих пошилања (*mise en rebut*), не даје никакво право на наплаћивање накнадних такса на терет публике.

Чланак 8.

1° Сем случаја неодољиве више силе (*force majeure*) пошилач или на овога захтевање и примаоц, има

право на накнаду суме равне означеној вредности, кад се такво писмо изгуби или се вредност из њега злоупотребом извади.

Но у случају, ако је губитак само почестан и нижи од укупне означене вредности, онда се даје накнада само у онолико, колико оштета стварно износи.

Исплата накнаде пада на ону управу, од које пошилућа пошта зависи. Овој пак управи остаје право тражбине од оне управе, која је одговорна, то јест на чијем се земљишту или поштанској служби (преносном средству) губитак или злоупотреба догодила.

До год се противно томе не докаже, одговорност лежи на оној управи, која примивши предмет без икакве приметбе, није у стању да покаже, да га је предала примаоцу, нити га је правилним начином предала на даље одправљање првој на реду управи.

Пошилућа управа дужна је да измири накнаду што је могуће пре, а најдаље у року једне године, рачунајући од дана поднешене рекламације. Одговорна пак управа дужна је, да без одлагања измири пошилућој управи суму накнаде, коју је ова за рачун ове прве платила.

Рекламација важи само онда, ако је поднешена у року једне године, рачунајући од дана, када је писмо са означеном вредности предато пошти на одправљање; по истеку овога рока жалиоц губи право на накнаду.

2° Управа, која измврјује суме означених вредности, које нису предате коме треба, добија тиме и сва права својине на дотични предмет.

3° Ако се губитак или повреда догодила у преносу између две размеђујуће поштанске штације двеју граничећих се земаља, а не би се могло сазнати, на којем се је од-а-та два земљишта то догодило, онда обе дотичне управе носе штету по пола.

Овако исто бива, кад се штета или повреда догоди на земљишту или поштанским средствима које посредујуће управе, која није подчињена одговорности.

4° Управе су ослобођене од одговорности за означене вредности, које се у писмима налазе, кад је надлежно лице пријем подписом квитирано и предмет примило.

Чланак 9.

1° Свакој земљи остављено је право, да на писма са означеном вредности, гласећа за друге земље или долазећа из ових земаља, примени своје унутрашње законе и прописна правила, у колико ови закони и правила нису већ самом овом угодбом преиначена.

2° Наређења ове угодбе нестешњавају право уговарајућим странама, да одрже у важности своје пређашње посебне угодбе, или да нове такове закључе, — као и да одрже пређашње или да склопе нове тешње савезе, који иду на бољитак поштанске службе односно писама са означеном вредности.

Чланак 10.

Свака управа уговарајућих земаља може у ванредним приликама, које оправдавају поступак, о коме је реч, привремено обуставити службу писама са о-

значеном вредности, и то како за одправљена тако и за долазећа, у најширем смислу или почестно, но само под тим условом, да се о томе одма, а по потреби и телеграфом, извести интересована управа или интересоване управе, како у ком случају.

Чланак 11.

Савезне земље, које за сад још нису усвојиле ову угодбу, могу на захтевање своје истој приступити, и то на начин и у форми, која је за приступање светском поштанском савезу прописана чланком 18. конвенције од 20. Маја (1. Јуна по новом) 1878-е године.

Чланак 12.

Поштанске управе уговарајућих земаља одређују форму и начин одправљања писама са означеном вредности, и утврђују све остале мере односно разних потребних појединости и службеног реда, зарад лакшег и сигурнијег вршења ове угодбе.

Чланак 13.

У времену између два међународна скупа, о којима је реч у чланку 19. конвенције од 20. Маја (1. Јуна по новом) 1878-е године, свака поштанска управа буди које од уговарајућих земаља има право, да посредовањем међународног надлежатељства поднесе осталим приступившим управама своје предлоге односно службе писама са означеном вредности. Да би овакови предлози могли постати извршним, они морају за себе придобити:

1°. Једногласност, кад се предлог односи на чланке 1, 2, 3, 4 и 8. ове угодбе.

2-о. Две трећине гласова, кад се то тиче измене свију осталих наређења сем оних, која се налазе у чланцима 1, 2, 3, 4 и 8. ове угодбе;

3-е. Просту већину гласова, кад је питање о тумачењу наређења ове угодбе.

У случајевима под 1 и 2 освештавају се пуно-важећа закључења дипломатском изјавом, а у случајевима под 3 бива то административном обзном, и то у оној форми, која је означена у последњем одељку чланка 20. конвенције од 20. Маја (1 Јуна по новом) 1878-е године.

Чланак 14.

1-о. Угодба ова ступиће у живот 20 Марта (1 Априла по новом) 1879 године.

2-о. Она се има ратификовати у оно исто време, а има ће и ону исту трајну важност, као год и конвенција од 20. Маја (1 Јуна по новом) 1878-е године, а то без уштрба права, које је свакој земљи остављено, да одступи од ове угодбе; ово се пак може учинити на једну годину дана унапред и то изјавом њене владе влади швајцарског савеза.

3-е. Од дана ступања у живот ове угодбе, губе важност сва ранија наређења, која су утврђена између разних уговарајућих земаља или управа, али само у онолико, у колико се не могу довести у склад са наређењима ове угодбе, и без уштрба опредељења, која су утврђена предидућим чланком 9.

4-о. Угодба ова има се ратификовати што је могуће пре, а акта ратификације биће измењана у Паризу.

Ради силе и важности, пуномоћници напред по-ређаних земаља подписали су ову угодбу у Паризу, двадесетог Маја (првог Јуна по новом) године хи-ладу осам сто седамдесет осме.

Долазе подписи: Србије, Немачке, Аустро-Угарске, Белгије, Данске и данских насељења, Египта, Француске и француских насељења, Италије, Луксембурга, Норвешке, Холандске, Португалске и португалских насељења, Румуније, Русије, Шведске и Швајцарске.

Члан 2.

Овлашћује се влада Књажевска, да може одредити количину такса, које ће се за рачун Србије наплаћивати у смислу и границама поменутих у чланку 1. међународних аката.

Члан 3.

Овлашћује се влада Књажевска, да на исти начин може с оним државама, с којима Србија има непосредне поштанске сношаје, изменити посебне сада постојеће конвенције у границама наређења, утврђених у вишепоменутих међународним актима, и да по потреби може са пограничним земљама, као и са онима, које су према Србији у поштанским одношјама изједначене са пограничним земљама, уговорити и нове таксе од оних, које су у овим међународним актима утврђене као опште савезне таксе.

Члан 4.

Одобрава се новчани издатак, који конвенцијом о светском поштанском савезу прима Србија на себе за плаћање свог дела на издржање међународног

надлежательства светског поштанског савеза, и ставља се у годишњи буџет државних расхода у дотичну рубрику поштанске струке министарства унутрашњих дела. —

Члан 5.

Закон овај важи од дана подписа Књажевог и њиме се замењује у свему закон од 20. Фебруара 1875 године.

Препоручујемо Нашим министрима: иностраних дела, унутрашњих дела и финансије, да овај закон обнародују и о извршењу његовом старају се; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

12. Јула 1878 год.
у Крагујевцу.

М. М. ОБРЕНОВИЋ с. р

(М. П.)

*Видно и ставно државни печат,
чувар државног печата,
министар правде,*

Јеврем Грујић с. р.

*Заступник
Председника министарског савета,
министар иностраних дела,*

Јов. Ристић с. р.

Министар правде,

Јеврем Грујић с. р.

Министар унутрашњих дела,

Рад. Милојковић с. р.

Министар просвете и црквених дела,

А. Васиљевић с. р.

Министар финансије,

В. Јовановић с. р.

Заступник министра грађевина,

Министар финансије,

В. Јовановић с. р.

*Министар војки,
артиљеријски пуковник,*

С. Грујић с. р.

